

Anna lejtő
Boszorkányvölgy
Erdőalja
Hosszúhát
Legelődomb
Szőlőhegy
Ófalu
Víziváros
Öreghegy
Újfalu
Völgyrét

A faluközösség havonta megjelenő lapja
XXVIII. évfolyam 10. szám 2023. október

NAPLÓ

3. oldal

Legyen mindig tájékozott hírlevelünkkel!

4. oldal

**Településünk közelmúltja, jelene és jövője
főépítész szemmel - interjú**

7. oldal

Telki szőlő- és bortörténete

11-12. oldal

Értünk is teker nap, mint nap - interjú

Polgármester naplója

Mi, Telkiek

Az utóbbi időben számos egymást erősítő civil és önkormányzati kezdeményezés látott napvilágot, amelyek arra irányulnak, hogy megerősítsük települési identitásunkat, jobban megismerjük Telkit és környékét, múltját, jelenét, természeti és kulturális értékeit.

Fontos és izgalmas kezdeményezésnek tartom Szigeti Antalnak jelenleg is látható kiállítását, ami Telki múltját és jelenét képárokon keresztül mutatja be. Szigeti Antal Telki díszpolgára, Telkiben született,

sokáig volt önkormányzati képviselő, személyéhez köthető a Helytörténeti Gyűjtemény a Kodolányi János Községi Ház és Könyvtár épületében, a német kitelepítési emléktábla, számos kiállítás és rendezvény. Hamarosan a helyi szőlészet témájáról tart érdekes rendezvényt. Mindenkinek ajánlom szíves figyelmébe!

Megújulnak köztéri térképeink. Az új térképeken a korábban már megismert helytörténeti érdekességek helyett jelentős helyi alkotók, művészek, tudósok, közéleti szereplők kapnak helyet. Köztereinken, online és offline kiadványainkon időről időre újabb és újabb személyeket fogunk bemutatni, hogy minél jobban megismerjük egymást és közösségünket. Első körben azon hírességeinket mutatjuk be, akik már Telki legendáriumához tartoznak, de hamarosan eljutunk kortársainkhoz, hiszen meglepően sok alkotó, kreatív elme, saját területén kiemelkedőt nyújtó személy él településünkön. Nem hiába mutatta ki a Központi Statisztikai Hivatal a legutóbbi népszámláláskor, hogy Telki vezet az átlagos műveltség terén, a II. és XII. budapesti kerületek lakói mellett mi vagyunk az „ország szürkeállománya”. Talán ez lehet az oka annak, hogy dübörög a könyvtár, és ami még fontosabb, nálunk még van értelmes párbeszéd az emberek között, ami sajnos nem mondható el mindenhol. Ez egy olyan előny és érték, amire vigyáznunk kell!

Én magam igyekszem a kultúra és természeti környezetünk kapcsán minél több érdekességet, információt megosztani Önökkel, hátha akad olyasmi, ami hasznos, érdekes és amit nem mindenki ismer. Ezek az írások a telki.hu oldalon, a Telki Naplóban és/vagy a Facebookon olvashatók majd.

Hamarosan pedig művészettörténeti, kultúrtörténeti témákkal, vetített képek előadásokkal és nívós pódiumbeszélgetésekkel igyekszem kedveskedni az érdeklődőknek.

Egymást érik a pozitív civil akciók is, ki egy korlátot fogad örökre és fest át, ki vetélkedőt szervez, de vannak, akik klubéletet élnek, előadást szerveznek vagy más módon járulnak hozzá közösségi életünkhöz.

Rendkívül sikeres az önkormányzat alapítványának tevékenysége, amelynek legutóbbi eredménye a megújult iskolaudvar. Ne feled-

kezzünk meg a közösségi ház eseményeiről sem, például a Falukáposztája vagy az Idősek Napja rendezvény sokakat vonzott és igen népszerű volt.

Bár már nem írja elő jogszabály, mi a helyi demokrácia egyik fontos eszközének tekintjük a közmeghallgatást, amit nem online, hanem személyesen tartunk meg. Bár az elmúlt években nagyon csekély volt rá az érdeklődés, hiszen Telkiben nincs olyan ok, esemény, ami felborzolná a kedélyeket, nem épül akkumulátorgyár, sem szeméttégető, abban bízunk, hogy néhányan azért eljönnek idén is (a meghívó az újság 20. oldalán látható). Ebben az évben az agglomeráció növekedésének kérdését fogom taglani, részben a problémák kibontása és megismertetése miatt, részben pedig azért, mert a közösségi médiában elég sok olyan véleményt lehetett olvasni, ami köszönőviszonyban sincs a valósággal. A tények és adatok tükrében, aki esetleg érdeklődik a téma iránt, az most tájékozódhat.

Ezen felül is próbálok kisebb közösségekkel egyeztetni az őket érintő kérdésekről, ezért kisebb fórumok is lesznek, hogy szokás szerint közösen alakítsuk dolgainkat.

Az elmúlt nehéz időszak, a járvány, energiakorlátozás, menekültválság idején kialakult bizalmi közösségek sokat segítenek az ilyesfajta párbeszédben.

Az ilyen közvetlen beszélgetéseken kívül közösségünket erősítheti az is, ha rácsodálkozunk lakókörnyezetünk, a természet szépségeire. Ezért indítunk egy fotópályázatot értékes nyereményekkel és megmutatkozási lehetőségekkel. A részletekről kérem, tájékozódjanak a www.telki.hu weboldalon elérhető pályázati felhívásunkból!

Szóval ismerjék meg a köztünk élőket, beszélgessünk a minket érintő vagy érdeklő témákról, és vegyenek részt a közösségi eseményeken, valamint az olyan kihívásokon, mint amilyen a fotópályázat!

Deltai Károly
polgármester

Legyen mindig tájékozott hírlevelünkkel!

Nem mindig van ideje nyomon követni a híreket a Telki Naplóban, a telki.hu honlapon vagy a közösségi oldalon? Ne maradjon le a legfontosabb aktuális információkról, felhívásokról! Iratkozzon fel a Telki Portál hírlevelére, ami heti rendszerességgel eljuttatja emailfiókjába a Telkit érintő híreket és tudnivalókat!

Feliratkozni a Telki Portál főoldalán lehet.

Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat

Telki Község Önkormányzata az Innovációs és Technológiai Minisztériummal együttműködve, az 51/2007. (III. 26.) Kormányrendelet alapján a 2024. évre kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot, felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára.

Az ösztöndíjpályázat célja az esélyteremtés érdekében az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.

Kik részesülhetnek az ösztöndíjban?

Az „A” típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésben, mesterképzésben, osztatlan képzésben, vagy felsőfokú, illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

A „B” típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, a 2023/2024. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, illetve felsőfokú végzettséggel nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert, érettségizett pályázók jelentkezhetnek, akik a 2024/2025. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézményben teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni.

A pályázók közül csak azok részesülhetnek ösztöndíjban, akik a 2024. évi felsőoktatási felvételi eljárásban először nyernek felvételt felsőoktatási intézménybe és tanulmányaikat a 2024/2025. tanévben ténylegesen megkezdik.

A pályázat benyújtásának módja, határideje

A pályázatbeadáshoz az EPER-Bursa rendszerben egyszeri pályázói regisztráció szükséges, amelynek elérése: <https://bursa.emet.hu/paly/palybelep.aspx>

Azok a pályázók, akik a korábbi pályázati évben regisztráltak a rendszerben, már nem regisztrálhatnak újra, ők a meglévő felhasználónév és jelszó birtokában léphetnek be az EPER-Bursa rendszerbe. Amennyiben jelszavukat elfelejtették, az elfelejtett jelszó funkcióval kérhetnek újat.

A pályázói regisztrációt vagy a belépést követően lehetséges a pályázati adatok feltöltése a csatlakozott önkormányzatok pályázói részére. A pályázati űrlapot minden évben újra fel kell tölteni!

A személyes és pályázati adatok ellenőrzését és feltöltését követően a pályázati űrlapot kinyomtatva és aláírva a települési önkormányzatnál kell benyújtaniuk a pályázóknak.

A pályázat csak a pályázati kiírásban meghatározott, csatolandó mellékletekkel együtt érvényes. A pályázati kiírásban meghatározott valamely melléklet hiányában a pályázat formai hibásnak minősül.

A pályázatokat az EPER-Bursa rendszerben kitöltve, véglegesítve, onnan kinyomtatva, aláírva, a szükséges mellékletekkel ellátva postai úton, vagy személyesen, a Telki Polgármesteri Hivatalban lehet benyújtani 2023. november 3-ig.

További információk

A részletes pályázati kiírás a mellékletekkel együtt elérhető a Telki Portálon (<https://telki.hu/index.php/hircikk/3262-bursa-hungarica-osztondijpalyazat-2>), valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján is megismerhető. További információk: <https://emet.gov.hu/kategoria/kiemelt-kategoriak/felhivasok/bursa-hungarica/>

Telki Polgármesteri Hivatal

Településünk közelmúltja, jelene és jövője főépítési szemmel

Interjú Láris Barnabással, Telki főépítészével a korábbi parcellázásokról, beköltözési hullámról, az elrendelt változtatási tilalmakról, a közeljövő kihívásairól, és arról, kell-e attól tartaniuk az itt élőknek, hogy környékünk elveszíti kertvárosias jellegét.

Telki Napló: A Zsámbéki-medence településeinek lakosság száma az utóbbi évtizedekben jelentősen nőtt, miközben az infrastruktúra nehezen követte ezt a változást. Napjainkban sokszor hallani, hogy a betelepülési hullám problémát jelent és a folyamatot vissza kell fogni. Hogyan látja, a régióban, illetve Telkiben történnek, történtek lépések ennek megállítása érdekében?

Láris Barnabás: Telkiben jelenleg az említett betelepülési hullám nem tapasztalható. A település ma látható beépítettsége a 2000-es évek elején kialakult. Így épült ki az Újfalú, a Boszorkányvölgy és az Öreghegy zöme. Ebben az aspektusban állítom, hogy a Telkiben már korábban végbement betelepülési hullám 2021-re érte el a környező településeket.

TN: Telkiben mikor zajlott a legutóbbi parcellázás? Milyen hatással van ez a mai építkezési folyamatokra?

L.B.: 1990 és 2006 között voltak Telkiben parcellázások. Az akkor rögzített településtervezési irányok mára kialakultak. Az építkezések felfutása 2021 végéig tartott. Összehasonlítva a környező településekkel, még a legsűrűbb időszakban is ötödannyi darabszámú eljárás volt itt. Ez mára, a körülöttünk zajló események hatására tovább csökkent. Fontos azonban, hogy e kevés szám esetén is a legjobbat hozzuk ki a lehetőségeinkből.

TN: Nemrégiben a képviselő-testület változtatási tilalmat rendelt el az Lke-K2 építési övezetre vonatkozólag. Milyen célja volt ennek?

L.B.: A változtatási tilalom elrendelésének célja a meglévő családi házas környezet megőrzése és a gépjármű használathoz kapcsolódó jogi környezet tisztázása.

TN: Milyen fontos szabályváltozásokra érdemes felhívni a figyelmet a készülő új építési törvény kapcsán?

L.B.: Jelenleg a törvény egyeztetési stádiumban van. Fontos változás a barnamezős és zöldterületek tekintetében lesz. Az élőhetőbb és fenntarthatóbb jövőbeni fejlesztések jogi keretezése folyik.

TN: A belterületbe vonási lehetőségek szigorítása mit jelenthet a gyakorlatban?

L.B.: Korábban ökológiai vagy egyéb zöldterületbe beszámított területek, valamint külterületek belterületi, építési övezetbe vonása szigorodik. Praktikusán: nem lesz lehetőség ezek bevonására.

TN: Van mód arra, hogy a korábban belterületbe vont, parcellázott telkeken gátat szabjanak a soklakásos társasházak elszaporodásának?

L.B.: A szabályozási tervek rendelkeznek erről és a jövőben is azok fognak. Többek között ez okból kifolyólag van változtatási tilalom több építési övezetünkben.

TN: Telkiben mennyi telek áll még üresen és milyen övezetekben? Ha ezek mind beépülnek, hozzávetőleg mennyivel bővíülhet még az épületek száma, illetve a lakosság szám?

L.B.: Az Lk övezetekben és az Lű övezetben vannak még üres telkek. Szétszórtan, hozzávetőlegesen 80 telekről van szó. Ezek

zömében egylakásos családi ház építését teszik lehetővé. Emiatt a még betelepülő lélekszám 500 fő. Viszont fontos hangsúlyoznom, hogy ezek elszórtan, nem telepszerűen, időben elnyújtva épülnek majd be a válság elmúltával.

TN: Kell-e attól tartanunk, hogy a közeljövőbeli építkezések által településünk elveszíti a családi házas, kertvárosias jellegét?

L.B.: Nem, mivel már a jelenlegi szabályozás is jelentősen korlátozta a többlakásos beépítési formákat. Kimondottan társasház a Budajenői út mellett, a Vt övezetekben lehetséges. De ezek többsége 4 lakóegységre korlátozott.

Egyedül a Vt-A2 övezetben lehetséges 24 lakás építése. Ez is benne van a változtatási tilalommal érintettek körében, jelenleg településtervező segítségével dolgozunk az övezet jogszabályi keretein.

TN: A Helyi Építési Szabályzat és a Településképi Rendelet az új építési törvénnyel kiegészülve elegendőek lehetnek-e arra nézve, hogy a jövőben ne legyen nagyobb beköltözési hullám Telkiben? Mi várható e téren a környék településein?

L.B.: A piaci környezetben lévő építési telkek fejlesztésére, annak ütemére nincs ráhatása az önkormányzatnak. A gazdasági folyamatokat látva ez a bővülés, ha lesz, időben elhúzódó lesz, mivel jelenleg recessziós ágon van az építőipar. Egyeztetve az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetségével, a jövőbeni prognózis is negatív vagy stagnáló képet mutat.

A jogalkotó az egyszerűsített bejelentési tervekhez rendelt eljárásrend módosításával reményeink szerint szélesebb településképi jogköröket rendel vissza a helyi önkormányzatokhoz. Ezzel biztosítható lesz az épített környezethez való pontosabb illeszkedés számonkérhetősége.

A környező települések önkormányzatai is a megkezdett projektek befejezésével számolnak, újabb lökészerű építési hullámmal már nem.

TN: Szakmailag mit tekint a közeljövőre nézve komolyabb településképi kihívásnak?

L.B.: Meglátásom szerint az ökológiai és klimatikus kérdések jóval nagyobb súlyt kell, hogy kapjanak. Ehhez a jövőbeni kihíváshoz Telki kiváló alapot nyújt. Nézzék csak végig! A település útjai mentén, a zöldfelületeken a környező településekhez képest jóval magasabb számú fa került kiültetésre. Ezek már jól beállt méretűek, nem fenyegeti őket a kiszáradás. E zöld állomány jelentősen hozzájárul a nyári kánikulák elviselhetővé tételéhez.

Ezúton is kérek mindenkit, hogy amennyiben tervezett, számoljon minél több meglévő fa megtartásával, vagy ha mindenképpen szükséges a vágás, úgy a nyilvántartásunkban szereplő fajok ültetését eszközölje! Továbbá a több száz négyzetméteres, öntözött gyepek földtartás helyett térjenek át a biodiverz növénytakasítások alkalmazására! Építészeti szempontból pedig kerüljék a sötét, fekete héjazatok, sötét homlokzati színek alkalmazását, hiszen ezek hőcsapdaként viselkednek, esti órákban melegítve környezetünket!

Mivel az energetikai korszerűsítések száma magas, egy mellékszálra is szeretném a figyelmüket felhívni. A kültéri egységek telepítésénél vegyék figyelembe, hogy az egységeiket építési helyen belül, a szomszédok zavarása nélkül pozícionálják!

TN: Köszönjük az interjút!

Visszakerült Budakeszire az orvosi ügyelet

2023. október 1-jétől a háziorvosi ügyeleti ellátás ismét a Budakeszi Egészségügyi Központ Fő utca 179. szám alatti szakrendelőjében (a korábbi helyén) működik.

A telki lakosok az ügyeleti ellátást hétköznapokon délután 16 órától másnap reggel 8 óráig, valamint hétvégén 0-tól 24 óráig vehetik igénybe.

Az orvosi ügyeletet október 1-jétől a Hungary Ambulance Kft. látja el Budakeszin.

Csak ideiglenesen volt kijelölve Zsámbék az ügyeleti ellátás helyszínéként

Mint ismeretes, a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás és a Hungary Ambulance Kft. között korábban megkötött ügyeleti szerződés idén május 31-én lejárt. A folytatásra vonatkozó első ajánlattételi eljárás eredménytelen volt, ezért az átmeneti időszakra az ÁNTSZ a Zsámbéki Orvosi Ügyeletet jelölte ki Telki (és több más érintett település) számára az ügyelet ellátójaként.

A szeptemberben lefolytatott új lejárás ugyanakkor már sikeres volt, így októbertől visszakerült Budakeszire az ügyelet.

Jövőre a Mentőszolgálat veszi át a stafétát

Az új szerződés addig marad érvényben, amíg a vonatkozó jogszabály alapján a tevékenységet – várhatóan jövő év elején – átveszi az Országos Mentőszolgálat.

Vérvételi lehetőségek telkieknek

A vérvétel az egyik leggyakrabban alkalmazott orvosi beavatkozás a járóbetegek körében, ezért különösen fontos, hogy ismerjük azokat a lehetőségeket, amelyek e téren a rendelkezésünkre állnak.

Háziorvosi beutalóval lehetőség van térítésmentes vérvizsgálatra a Kútvolgyi Kórházban lévő központi laboratóriumban. (Ebben az esetben a Nemzeti Egészségügyi Alapkezelő finanszírozza a vérvételi díjat.) További részletek a mintavétel kapcsán itt olvashatók: <https://www.janoskorhaz.hu/diagnosztika/kozponti-laboratorium/>

A telki Egészségházban (Tücsök utca 2.) Dr. Kiss-Leizer Márta háziorvosnál előre egyeztetett időpontban szintén van lehetőség vérvételre, a praxisba bejelentkezett betegek számára. Előjegyzés, időpont kérése kizárólag rendelési időben lehetséges Mezei Bori asszisztensnél, a rendelő elérhetőségén (telefon: 06-26-920-821) vagy személyesen. A helyben történő vérvétel – tekintve hogy a Nemzeti Egészségügyi Alapkezelő a háziorvos számára nem téríti ennek költségeit – a Magyar Orvosi Kamara ajánlásának megfelelően 2.000 Ft / alkalom összegért, térítés ellenében vehető igénybe. Ennek kapcsán fontos megjegyezni, hogy a vérszállításra a Telki Önkormányzat szerződést kötött a Synlabbal, így a háziorvostól a vizsgálatot végző laboratóriumba az önkormányzat által finanszírozottan jut el a levett minta.

Telkiben, a Hold Otthonban (Kórház fasor 1.) térítés ellenében úgyszintén igénybe vehetők különböző laborvizsgálatok, köztük a vérvétel is. Ennek részleteiről bővebben a nyugdíjasháznál lehet érdeklődni (telefon: 06-70-504-8405).

Ezek mellett természetesen más háziorvosoknál, illetve laboratóriumokban is van mód a vérvételre azok saját feltételei és díjszabásai szerint.

szb

Fotó: Pixabay

ORSZÁGOS KORÁNYI PULMONOLÓGIAI INTÉZET

VEGYEN RÉSZT A HUNCEST PROGRAM INGYENES, ALACSONY DÓZISÚ CT-VEL VÉGZETT TUDÓSZÚRÉSÉNI

KÜLDJÖN SMS, E-MAIL, VAGY HÍVJUK SZERETETI

LEGALÁBB 20 ÉVET ERŐSEN DOHÁNYZOTT VAGY JELENLEG IS DOHÁNYZIK, ÉS 50-75 ÉV KÖZÖTTI?*

AMENNYIBEN IGEN, ÖNNEL MAGASABB A TUDÓRÁK HIALAKULÁSÁNAK HOCHÁZATA.

*A szűrésben való részvétel lehetőség megvalósítása kollégáinkkal való egyeztetés után történik.

IDŐPONTTÉRÉS: HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG: 06 30 153 0951

tudorakissures@koranyi.hu

<https://www.koranyi.hu>

A BUDAKÖRNYÉKI ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS TELEPÜLÉSEINEK LAKOSAI SZÁMÁRA MEGHÍVOTT SZÜRÉS: Budakeszi, Budaörs, Budakalászi, Budakövesd, Páty, Perbely, Rákosfalva, Szentmárton, Telki, Töröcske

Boehringer Ingelheim

BRISTOL MYERS SQUIBB

Véget ért a regionális szennyvíztisztítás-fejlesztési projekt

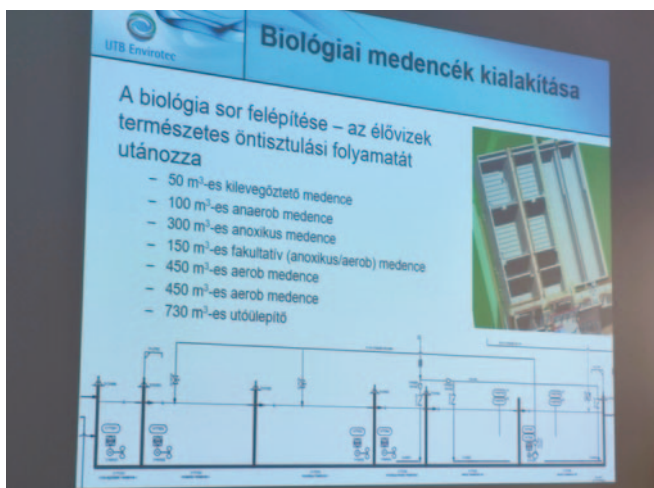
2023. szeptember 26-án tartották a Zsámbéki-medence szennyvíztisztítás fejlesztése (ÉMO 17) projektzáró rendezvényét.

A sajtónyilvános eseményen – amelyet az érintett települések, Telki mellett Zsámbék, Perbál, Budajenő és Tök nevében a Talentis Event and Marketing Kft. szervezett – a már üzemelő zsámbéki szennyvíztisztító előtt sor került az ünnepélyes szalagátvágásra, majd elhangzott, a sikeres projekt jelentősen hozzájárul környezetünk védelméhez. Az érintett településekről ugyanis zárt vezetékeken keresztül jut el a szennyvíz a létesítménybe – így tehát a telki patak élővilágát és vízminőségét sem veszélyezteti a jövőben efféle terhelés.

A tavaly ősszel sikeresen lezajlott próbaüzemet követően 2022. december 12-én vette át a nagy kapacitású zsámbéki szennyvíztisztító és a hozzá kapcsolódó rendszer üzemeltetését az Északdunántúli Vízművek Zrt. A KEHOP-2.2.2-15-2019-00150 azonosítójú projekt keretében a regionális szennyvíztisztító telep mellett 14 és fél kilométernyi vezeték meg-, illetve kiépítése történt meg régióinkban, kb. 1,1 kilométer hosszban Telki területén létesült új fővezeték. Az öt település szennyvízének kezelését, tisztítását ellátó zsámbéki üzem akár napi 2500 köbméteres hidraulikai kapacitással tud működni.

Érdekességképpen lapunk megtudta, hogy Telkiből a szennyvíz a csatornahálózaton keresztül nagyjából két nap alatt jut el a zsámbéki telepig, ahol pedig kb. egy nap alatt tisztul meg teljesen.

szb

Telki szőlő- és bortörténete

2023. október 27-én, pénteken 18 órai kezdettel a Kodolányi Községi Ház Nagytermében szeretettel várjuk az érdeklődőket a vetítéssel egybekötött előadásra! A rendezvény célja Telki történetén át levezetve bemutatni a helyi szőlő- és bortörténetet, benne néhány, a tárgyhoz köthető mai települési anomáliával.

Kevesen ismerik Telki történetét, ennek az egykori kis településnek tündökléseit és bukásait, valamint azt, hogy mindig megújult, és története büszkévé teheti azokat is, akik ma itt laknak. Azt sem sokan tudják, hogy Telki évszázadokon át a környék szőlő és bor nagyhatalma volt.

Manapság nagy divatja van annak, hogy a települések történetükkel büszkélkedjenek, gasztronómiájukkal vonzóvá tegyék az odalátogatóknak, idegenforgalmi célokat érjenek el. Nem utolsósorban a közösségi életet a maguk számára is mozgalmassá tegyék, jól érezzék magukat lakóhelyükön.

Azt gondolom, Telkinek is megvannak az értékei, amikkel csatlakozni lehet a mai trendekhez. Ehhez – csak a tárgyhoz ragaszkodva – még megvannak a lehetőségeink, de tenni kellene érte, erről szól a mondanivalóm, javaslatokat is téve.

Várom azokat, akiknek fontos településünk élete, és azokat is, akik még csak érdeklődnek eziránt! A végén egy kis borkóstolóra hívom meg a résztvevőket!

Szigeti Antal
Helytörténeti referens

Pincék és prэшázak a Zsámbéki-medencében

Muskovics Andrea Anna 2017-ben végzett kutatásokat a környéken a szőlő és borkultúra témakörében (A német kitepítések hatása Buda-vidék prэшáz- és pincekultúrájára, In: Ethnographia 128. évfolyam 2017/1). A térségben számos pince és prэшáz tanúskodik arról, hogy hajdanán jelentős szőlőművelés folyt errefelé. Vajon milyen tényezők idézték elő a szőlőterületek és prэшázak csökkenését, a pincék funkcióvesztését?

A szőlőművelés igen korán meghonosodott Budán és környékén. A középkori oklevelek is több településsel kapcsolatban utalnak jelentőségére. Ebben nagy szerepet játszhatott a telki apátság, valamint a zsámbéki premontrei kolostor, amelyeknek a misebor biztosítása érdekében szükségük volt saját szőlőterületekre. Nagy jelentőséggel bírhatott Buda közelsége is, ahol már a középkorban igen nagy területen műveltek szőlőt, s ami egyben megfelelő piacot is biztosított.

A török háborúk alatt a Buda-vidék jelentős része lakatlanná vált, egyedül Bián, Pátyon és Tökön maradt meg a lakosság, a többi falut újra kellett telepíteni. A földesurak hamar felismerték ennek szükségességét, hiszen jobbágy és munkaerő hiányában nem tudták megművelni birtokaikat. A környező településekre elsősorban németek érkeztek.

A környéken a szőlőművelés a 19. századra lendült fel igazán, valamennyi településen ennek legszebb épített emlékei a részben még ma is látható pincék és prэшázak, amelyeknek jelentős részét ebben az időszakban emelték.

„A filoxéra Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében 1880. június 13-án Tahitótfaluban bukkant fel először Málnay Ignác vesszőkereskedő szőlőjében, aki már évek óta látta, hogy szőleje pusztul, de mivel nem ismerte fel a bajt, nem tett róla jelentést.” A fertőzés a beszámolók szerint 1882-ben érte el Pátyot.

1893-ban már így írtak a Budai-hegyvidékről: „E hegyeknek kivált az alsóbb lejtőit még csak néhány évvel ezelőtt is szebbnél szebb szőlőültetvények borították, bő szüretekkel jutalmazva a szőlőmunkások szorgalmát. Ma már kopáron állnak a régi jeles bortermő szőlők. A filoxéra annyira elpusztított mindent, hogy a roppant kárt vallott gazdák az utolsó tőkét is kénytelenek voltak kiirtani.”

Bár az ültetvények száma jelentősen csökkent, az épületek többsége használatban maradt, a vész elmúltá után pedig ismét

Pincesori kép

hangosak lettek a préház- és pincesorok a baráti társaságok mulatozásaitól és a vidám szüretektől. Buda-vidék préház- és pincekultúráját tekintve a legnagyobb tragédiát azonban nem a filoxéra okozta, hanem a németek kitelepítése, amely egyes településeken a pincék és préházak százainak pusztulásához vezetett.

A német kitelepítés az egész magyarországi mezőgazdaságot súlyosan érintette, de a változások mértéke eltérő volt az egyes ágazatok tekintetében. A legjelentősebb csapás a szőlőművelést sújtotta, mivel az új telepések nagy része olyan területekről érkezett, ahol ez a művelési ág nem volt jelentős, így sokan nem értették a szőlőhöz.

A német kitelepítés nemcsak a szőlőművelés jelentőségében és az épületek elhagyásában mutatkozott meg. Nagymértékű pusztulás ment végbe az eszközök terén is. „A borházakból elvitték a vaspréseket, szüretelő kádakat, hordókat, borszívó gépeket, stb. Ezeket a holmikat mind eladásra, Budapestre vitték. [...] Mikor ezek a berendezési tárgyak már elfogytak, a borházak lebontására került a sor.” A megmaradt épületeket elsősorban raktárként használták, de előfordult, hogy azt állandó vagy szükséglakássá alakították.

A pusztulást a kollektivizálás tetézte be az 1950-es, 1960-as években. A szőlők elvételével Budajenőn a családi szőlőkre épülő kultúra megszűnt. A termelősövetkezet 1964-ben 47 kataszteri holdon gépi művelésre alkalmas szőlőt ültetett, 1975-ben pedig további ötvenet.

Az elmúlt egy-két évtizedben a szőlő-borkultúrában, ezáltal a pincekultúrában megindult a fejlődés. Egyre több épületet újjátan fel, de ezek gyakran már új funkciót kapnak, gazdasági szerepük egyre inkább háttérbe szorul.

dr. Égertz Andrea

Fotók:

Páty pincesor kép - Ethnographia 128. évfolyam 2017/1
Pincesor kép - Képes Újság 1985.01.19.

1. kép. A Pátyi utcai pincesor Budakeszin, 1938-ban. A préházak helyén ma lakóházak állnak. (Budakeszi Helytörténeti Gyűjtemény és Tájház)

Jubileumi évadnyitó

Végig egy 20 év alatt összegyűlt, közel 280 kórusműből álló repertoárt és egy játékos kedvű kórust! Jól kavard össze! Minden kórustagot kérj meg arra, hogy válassza ki a 10 kedvencét, majd kérd meg őket, hogy a 30 legtöbb szavazatot kapott darab között osszanak szét fejenként 100 pontot!

Hogy mi sül ki ebből? Kiderül a 20. jubileumi évadunk alkalmából rendezendő, négy különleges eseményből álló sorozatunk első koncertjén, ahol nem csak kedvenc műveinket énekeljük, de bepillantást engedünk a próbáinkba, legfinomabb süteményeinket kínáljuk, megmutatjuk közönségünknek, hogy miért jó nekünk együtt már két évtizede.

Köszönettel fogadjuk a személyi jövedelemadó 1%-át (adószámunk: 18709694-1-13), és szívesen látjuk az éneklés iránt érdeklődő, kórusunkhoz csatlakozni kívánó lányokat, asszonyokat!

Emailcím: telkinoikar@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/telki.noikar>

Próbák helyszíne: 2089 Telki, Petőfi utca 2-4.
Kodolányi Községi Ház nagyterem

Próbák időpontja: szerdánként 19 órától

TOP 10

KONCERT KEDVENC MŰVEINKBŐL

2023. OKTÓBER 28. 18:00
HAGYOMÁNYÓRZÓK HÁZA
BUDAJENŐ

20 ÉV
KÖZÖSSÉG | ZENE | ÖSSZHANG

Jótekonysági Sportnap

Az Óvoda-Iskola Telkiben Alapítvány 2023. szeptember 30-án rendezte meg a hagyománynak számító sportnapot, amelyhez külön programokkal csatlakozott a Telki Sport- és Teniszszentrum, valamint a Calma Lélekkerápia Központ is.

Kegyes volt hozzánk az időjárás szombaton, így csodálatos őszi időben zajlottak az események. A futóverseny, a biciklis körtúra, a focis játékok, megmérettetések mellett különböző népszerű sportágbemutatókon lehetett aktívan is részt venni, és meg lehetett lesni a taekwondo, a ritmikus gimnasztika, a judo, a vívás, a tollas, a kosárlabda és a labdarúgás egy-két titkát.

Óriási érdeklődés volt a kora reggeli futóverseny iránt, már 8 órakor sorban álltak a nevezők. Még ma is látszanak az útburkolatra festett nyilak, amelyeket követve az ovis és az alsós korosztály 600 méteren, míg a felsős 1000 méteren mérettette meg magát. Segítőink a gimnazista közösségi szolgálatos diákok, valamint a polgárőrök voltak, önkénteseink pedig nagy odaadással vezették a nevezést és árgus szemmel figyelték a

befutókat. A több mint 100 induló közül csillogó érmekkel és szebbnél szebb ajándékokkal térhettek haza a díjazottak. Külön értékeltük a korosztályokat, azon belül a lányokat és a fiúkat.

Égészséges és vitamindús reggelivel és tízóráival vártuk a sportnapra kilátogatókat. A csapat kezei alatt készültek a friss smoothie-k, népszerű volt a chia-puding, a gyümölcs-saslik, a különböző gyümölcs poharak és a hot-dog is. Az alapanyagokat nagylelkű támogatóink ajánlották fel – hálásak vagyunk ezért!

A rendezvényen mindenki talált magának elfoglaltságot. A Muskátlai parkban a legkisebbeknek ugrólóvással kedveskedtünk, emellett bárki kipróbálhatta a sebességmérős kapuralövést, a felfestett ugróiskolákat, a cornhole és korfball játékokat, vagy játszhatott a Soccer Cage-ben, versenyezhetett a kötélhúzó versenyen. Gyermekünk szüleikkel akár a frissen felfestett óriás sakkasztalán is kamatoztathatták az iskolában tanult tudásukat. A kosárlabdázók annyira élvezték a játékot, hogy ráadást is kértek.

A Muskátlai parkban felállított játékok mind-mind szülői felajánlásból érkeztek és nagymértékben emelték a rendezvény színvonalát. Hálásan köszönjük!

A délelőtti folyamán megérkezett hozzánk várva várt díszvendégünk is: Német Toni Josef világbajnok magyar válogatott vízilabdázó, center, a Ferencvárosi TC játékosa, akivel egy interjút is készítettünk, hogy inspiráljuk gyermekeinket. A gyerekek boldogan állták körbe, és hallgatták a Tonival készült riportot, amely internetes csatornáinkon megtekinthető. Ezután Toni örömmel indította a kerékpáros körtúrát, amely Telki

lankás, szép útjain, 6,3 km-en keresztül vezetett. Ezúton is köszönjük a polgárőrök segítségét, akik biztosították az útvonalat! Köszönjük, hogy odafigyelve a biztonságra, mindenki csak biciklis bukósiskában indult el a túrára!

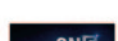
Vízilabdázónk nagyon jól érezte magát a sportnapon, és különösen tetszett neki a családi, gyerekektől nyüzsgő környezet. Velünk maradt, szívesen beszélgetett csillogó szemű gyerekekkel és szülőkkel, dedikált, büszkén mutatta az idén Fukuokában nyert világbajnoki aranyérmét és készségesen fotózkodott is velünk. Vicces fényképek születtek, hiszen a 203 cm-es magassága mellett szinte törpének tűnt mindenki, gyermek és felnőtt egyaránt.

Az alapítványi sátnál újdonsággal vártuk az érkezőket, mivel idén sportrelikviákat sorsoltunk ki. Volt is érdeklődés: egész délelőtt gyűltek a kisebb-nagyobb pénzadományok. Külön köszönjük annak a gyereknek, aki egymaga, saját zsebpénzéből 21.000 forintot adományozott!

A fődíjak közül Dárdai Pál, a Hertha BSC Berlin vezetőedzője által dedikált mezt délelőtt kaptuk kézhez, mellette további értékes relikviákat sorsoltunk ki: Marco Rossi olasz labdarúgó, a magyar válogatott szövetségi kapitánya által dedikált magyar nemzeti mez, Fabio Capello olasz válogatott focista által aláírt olasz focilabda, Lubics Szilvia Európa- és világbajnoki hosszútávfutó pólója, a magyar férfi vízilabda-válogatott által dedikált vízilabda. Gazdára talált még sok díj, többek között a Karate Világ-bajnokság 3-szor 4 főre szóló bérlete, és a „Magyarock” hivatalos magyar olimpiai szurkolói brand sapkái, táskái.

Az idei sportnap főszervezője ismét Frész-Tóthné Egri Eszter sportkoordinátor volt, a sikeres lebonyolítás pedig lelkes önkénteseink szorgos munkáját dicséri.

A sportnap keretében került sor az iskolaudvar ünnepélyes átadójára is, amelyről későbbi cikkünkben számolunk be.

Köszönjük a mindig segítőkész apukák szombat reggeli pakolását! Hálásak vagyunk a hangosításért, a drónfelvételekből készített szuper összefoglalóért és a riport operatőri munkájáért! Köszönjük, hogy Telki Önkormányzata ismét a rendelkezésünkre bocsátotta a sportcsarnokot, köszönjük a Telki SE közreműködését, köszönjük a polgárőrség fáradhatatlan segítségét és a közösségi szolgálatot vállaló fiatalok munkáját!

Végül, de nem utolsósorban köszönjük, hogy ennyien eljöttek, hiszen több mint 500 fő vett részt sportnapj rendezvényünkön.

Köszönjük, hogy ennyien segítettek a sportnap sikerét! Hálásan köszönjük az adományokat, amelyeknek hála a játékonysági rendezvényt 461.790 Ft eredménnyel zártuk.

Joó Györgyi, Koltai Piroska, Pálfi Éva, Szalma Zsófi

Értünk is teker nap, mint nap

Interjú Telki postásával, Dajniccs Ferencsel a nyári Tour de Ringről, a kerékpározásról, és arról, hogyan fogadták őt a telki lakosok

Telki Napló: Hogyan lett postás?

Dajniccs Ferenc: Eredetileg focistának készültem, ám annak idején megfogalmaztam magamban, hogy ha 20 évesen nem leszek igazolt élvonalbeli labdarúgó, akkor nincs értelme folytatnom. Mivel ez nem valósult meg, így amikor betöltöttem ezt a kort, még 2001-ben, adódott egy lehetőség és elmentem Budakeszire, a lakóhelyemhez közeli postára dolgozni. Mindig is tetszett ez a szakma. Már gyermekkoromban szívesen szaladtam ki a postás elé, amikor levelünk érkezett, és fel is néztem rájuk, mivel annak idején egyfajta hírvivőknek is számítottak.

TN: Húsz évvel ezelőtt több volt a küldemény, amit kézbesíteni kellett, mint manapság?

D.F.: Ma lényegesen kevesebb levelet kell kivinni, mint egykor, hiszen napjainkban általában már az ügyfélkapun vagy emailen keresztül zajlik a legtöbb, például a céges levelezés. A pénzügyek nagyobb része átutalással megy, újságot pedig már alig járat valaki. A posta ugyanakkor folyamatosan változik, alkalmazkodik az új körülményekhez. Bár én kerékpáros kézbesítő vagyok, de ha országosan nézzük, akkor a csomaglogisztika és -szállítás nagy fejlődésen ment és megy át. A konkurencia nagy, ugyanakkor a posta ebben szerintem jó tud lenni.

TN: Képeslapot küld még napjainkban valaki?

D.F.: Igen, bár már szinte csak az idősebbek, főleg ünnepekkor. Az is előfordul, hogy távoli, egzotikus országból küldenek haza ilyeneket az emberek. Igazából ma már kurióznak számít egy-egy képeslap, amit kézbesíteni kell.

TN: Két évtized távlatából hogyan látja, mi vezette a postához és tartja a pályán?

D.F.: Első körben amiatt is kerültem ide, mert a környezetemben mindig mondogatták, hogy egy állami cégnél biztos megélhetésem lesz, és ha gazdag nem is feltétlenül leszek, de a családomat el fogom tudni tartani és mindig lesz mit tenni az étkezőasztalra.

Másodszorban az azóta eltelt évek alatt megtetszett, hogy annyiféle emberrel találkozhatok és beszélgethetek nap, mint nap. A bringázáshoz is kiváló a terep errefelé és ad egyfajta szabadságérzést is a munkaköröm.

Tulajdonképpen a postahivatalokban ülők mellett mi vagyunk a cég „arcai” és jelentjük a kapcsolódási pontokat a posta és a lakosok között. Ebben a munkakörben ráadásul sok mindent megtanulhat egy fiatal az életről, a küzdeni akarásról – például amikor esőben, szélben, hidegben vagy éppen nagy melegben kell dolgoznunk – és kiváló tapasztalatszerzés is egyben.

TN: Hogyan került anno Telkibe?

D.F.: Egy kis kitérő után kerültem ide, ugyanis egy ideig más területen dolgoztam. Aztán egy nap elhatároztam, telefonon érdeklődöm a környéken pár helyen, hogy van-e szabad postásállás. Elsőként Telkit hívtam, és itt egyből azt mondták, hogy másnap kezdhetek is...

Már az első naptól kezdve nagyon megtetszett ez a környezet és a dombok. Nagyon jól esik az is, hogy az emberek a kezdetektől fogva nagyon kedvesen álltak hozzám, és ugyanezt tapasztalom a mai napig.

TN: Kerékpáros kézbesítőként a biciklizés a mindennapijait részét képezi. Hogyan vált ez szenvedéllyé?

D.F.: Gyermekkoromban nem voltunk jó anyagi helyzetben, így nem volt saját kerékpárom. Két meghatározó gyermekkori élményem is köthető ugyanakkor a bringázáshoz, mindkét nagyapámmal, ezek alapozták meg a biciklizés szeretetét.

A húszas éveim elején aztán sokszor tekertem Budakeszi és Telki között, és a munkámhoz is kellett egy saját kerékpár, mivel szombatoként sokáig újságot hordtam ki. Szépen lassan alakult ez át szenvedéllyé, főleg, miután 15 éve Telkibe kerültem és egyre többet voltam kétkeréken.

TN: Mit szeret ennnyire a biciklizésben?

D.F.: Az egyik ok, hogy ez egy egészséges és környezetkímélő közlekedési formát jelent, szemben például a mindennapi autózással. Másrészt pedig az idők során élvezni kezdtem, hogy mindenhová eljuthatok kerékpárral, és folyton nőtt a távolság is, amit megtettem. Kikötöttem például Párkányban, elmentem vele nagymamámhoz Hajdú-Bihar megyébe, és jártam már így a Balatonnál vagy Bécsben is. Mivel a nap végére mindig haza kellett érnem a család miatt, ezért az alakult ki, hogy főként egynapos túrára indulok.

TN: Mi volt a legnagyobb táv, amit egyszerre megtett?

D.F.: Nemrég a Hungaroringen, a Tour de Ring egynapos versenyén több mint 550 kilométert tekertem.

TN: Hogyan jött ez a lehetőség?

D.F.: Már régóta szemezgettem ezzel a versennyel, minden évben figyeltem az eredményeket. Arra gondoltam, kipróbálnám én is, így beneveztem. Próbáltam felkészülni, de a mindennapi munka és a gyerekek mellett ez nem volt egyszerű.

Közben megkerestem a postát, hogy mi lenne, ha egyfajta figyelemfelhívásként képviselném a szakmát. Dr. Balczó Barnabás elnök-vezérigazgató jó ötletnek találta, az ügy mellé állt és így elkezdődött a szervezés. Az ő közbenjárásával lett megfelelő kerékpárom, mezem a versenyre, és a felszerelés oda- és visszaszállítása is megoldódott.

TN: Meséljen a versennyel kapcsolatos élményeiről!

D.F.: Mivel először szerepeltem a Hungaroringen, pár hónappal korábban körbejártam a pályát és próbáltam kívülről felmérni a terepet. Az azonban sem akkor, sem a televízióban nyomon követett Forma-1-es versenyek során sem látszott, hogy mekkora szintkülönbségek vannak a pályán. Gyakorlatilag minden körben, azaz 4381 méterenként meg kell mászni egy kisebb hegyet, ami nem hasonlítható a korábbi bringatúráimhoz. A felvezető körben szembesültem ezzel, és már akkor éreztem, hogy nehéz lesz itt 24 órán keresztül körözni. Ezen kívül a júliusi nagy meleg is jelentett némi problémát – a rajtnál például az aszfalt feletti hőmérséklet 48 fok volt. Így bár volt egy előzetes elképzelésem a taktikát, a frissítéseket, a táplálkozást és a kiállásokat illetően, ez hamar megdőlt.

A verseny első negyedében ezek ellenére meglepően jól mentem, talán a második helyen álltam. Csodálkoztam is, hogy ilyen remekül haladok, azonban a táplálkozást sajnos menetközben elrontottam. A versenyre kapott energiaszelék, proteinszeletek, izotóniás italok, valamint a szalámis szendvicseim a nagy melegben összevesztek és úgy hatórányi tekerés után egy nagy küzdelem vette kezdetét.

Később, hajnali kettő és négy között ráadásul egy olyan holt-pont is eljött nálam, ami borzasztó élményt volt. Nagyon komoly mentális erő igényelt ennek az időszaknak az átvészelése. Kimentem a boxutcába, kicsit össze kellett szednem magam, mert nem akartam feladni. Lefeküdtem a földre és behunytam a szemem. Aztán egy idő után – az időt egyébként itt már nem úgy érzékeli az ember, mint máskor – felkeltem, visszaültem a biciklimre és újra tekerni kezdtem. Itt egyébként egy olyan oldalról is megismertem saját magam, amit a való életben is tudok majd kamatoztatni.

TN: Hány kört tett meg összesen?

D.F.: 127 kört mentem, összesen 556,3 kilométert, ami a hetedik helyre volt elegendő.

TN: Büszke lehet magára, hiszen elsőre ez nem kis eredmény!

D.F.: Azóta sokan gratuláltak ehhez, én mégis kicsit csalódott vagyok. A megtett kilométer-mennyiség ugyan első ránézésre nem tűnik rossznak, de egy teljesen más felkészüléssel, megfelelő frissítésekkel szerintem jobban is mehettem volna.

TN: Jövőre újra indul?

D.F.: Ez 100 százalék!

TN: Mit üzenne azoknak, akik esetleg napjainkban kapnak kedvet a bringázáshoz?

D.F.: Mindenképpen bátorítanám őket arra, hogy szálljanak kerékpárra! Számtalan egészségügyi probléma, betegség megelőzhető lenne a rendszeres testmozgással, ezért ennek fontosságát nem lehet elégszer hangsúlyozni.

TN: Köszönjük az interjút!

Szilágyi Balázs

Ünnepi köszöntés

A Kodolányi János Községi Ház és a Telki Önkormányzat 2023. szeptember 28-án, az Idősek világnapja alkalmából a Pajta-Faluházban látta vendégül a Telkiben élő szépkorúakat.

Az ünnepi műsorral a Pipacsvirág Általános Iskola tanulói és a Kiss Zenede növendékei kedveskedtek az idősebbeknek, majd a Szenior Örömtáncosok léptek fel, végül pedig a Lévai-Poppre duó zenélt a megjelenteknek.

Ezúton is jó egészséget kívánunk minden szépkorú lakostársunknak!

(Az ifjú fellépők névsora az iskolai hírek között megjelent külön cikkben olvasható.)

Megújult a könyvkuckó

Az álmok és szándékok találkozása, majd a mese folytatása

2019. szeptember 6-án a közösségi oldalon a következők jelentek meg a könyvkuckó kapcsán: „Sok-sok éve Deltai Károly polgármester szívébe lopta magát a könyvfalu gondolata, mely pár helyen működik a világon. Aztán ettől függetlenül a Telki lombázár (Kovács Ildikó) és Hankovits Éva támogatásával létrejött a Telki könyvbazár Facebook-csoport, melyben idővel felbukkant az ötlet, hogy a könyvmegállók mintájára nálunk is legyen egy közösségi könyvmegálló.

Az ötlethez lelkesen állt az önkormányzat részéről Ruják Györgyi és Deltai Károly, a megvalósítás lehetőségét és útját Sályi Réka mutatta meg, és így indult el a kérvényezés a Móczár Gábor vezette Telki Kultúra Közhasznú Alapítványon keresztül.

Amikor már úgy tűnt, végleg elakadtunk a bürokrácia útvesztőjében, felbukkant és segítő kezet nyújtott Némethné Ujvári Melinda. Így végre falunkba érkezett a fülke Szűcs János közreműködésével. A takarításában, felújításában fizikai, anyagi és tárgyi segítséget nyújtottak, aktívan részt vettek telki és buda-jenői civilek (Wilcsek Médea, Tamás és lányaik, Alpek Szilvia, Lájér Enikő és Miklós, Ilyés Anikó, Deltai Károly, Hoós Péter, Szabó Sándor, Czákó Zoltán.)”

Az évek során a Kuckó működését pár lelkes civil tette lehetővé, akik rendszeresen rendezték és takarították a polcait, leválogat-ták, tárolták a felesleget és a továbbadásukról is gondoskodtak,

különböző könyvmentő csapatoknak, civileknek (Alpek Szilvia, Reuss Gabriella, Hankovits Éva, Berencsi Ildikó, Holécz Rózsa Virág, Sólyom Attila és Csilla). Mellettük Bedő Adrienn nem csak áldozatosan tárolja a sok doboz könyvet, hanem időről időre szervez utcai könyvbörzét is.

Idén tavasszal új fordulatot vett a mese, amikor a Telki Közéleti Klubbal, észelve az idő vasfogának nyomait, elkezdtünk gondolkozni a Kuckó felújításán. De valahogy nem tudtuk, milyen is legyen. Ekkor jött az ötlet, hogy kell egy illusztrátor, mert az illusztrátorok megálmodják és megteremtik mindazt, amit az egyszerű „halandók” el sem tudnak képzelni. Több régebbi helyi jó ismerős, barát révén találtunk rá a Telki történetéhez szervesen kapcsolódó illusztrátorunkra, Simonyi Cecília-ra, aki elvállalta a feladatot! Nagy álmunk teljesült ezzel, mert így megjelent rajta mindaz, amit nekünk, az itt lakóknak Telki jelent.

A Kuckó újjászületéséért köszönettel tartozunk Györffy Zoltánnak, aki anyagi támogatásával és kétéves munkával tette lehetővé az álom megvalósulását. Munkájukkal Sági Attila, Neudert Károly, Csillag Szilvia, Szalay Dániel, Kovács Marcell és Kapincu Viktor segítettek. Köszönjük továbbá a Telki Közéleti Klubnak, hogy felkarolta a projektet!

dr. Sándor Zsuzsa

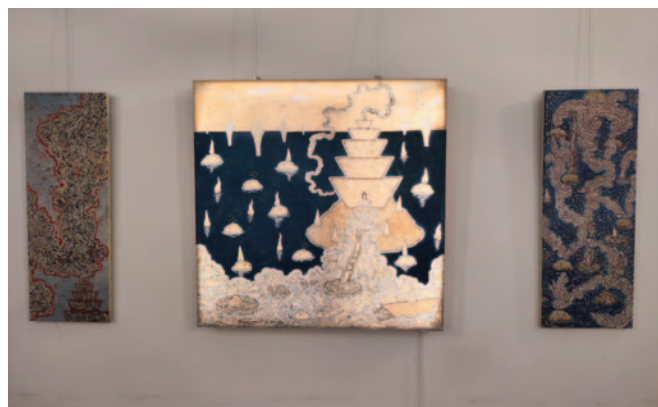
(L)átható és láthatatlan kiállítás

(L)átható és láthatatlan címmel különleges kiállítás nyílt 2023. szeptember 28-án este a közösségi ház nagytermében.

A tárlat, majd az este részét képező élménybeszámoló elkalauzolta az érdeklődőket egy varázslatos, távoli vidékre, a misztikus indonéz kultúra világába. Sőt, képzeletünket megragadva Méry Beáta képzőművész a többbrétegű és többértelmű alkotásaival egy belső utazásra is invitált bennünket, arra hívva, hogy megértsük a művek mélyebb lényegét.

Mindezt még hangulatosabbá tette Méry Rebeka előadó-művész gitárzenéje és éneke, amely igazán remek érzelmi töltettel fokozta az est hangulatát.

szb

Iskolai hírek

Idősek Napja

Szeptember 28-án az Idősek Napja alkalmából a 2. és 3. évfolyam tanulói a Pajtában köszöntötték a nyugdíjasokat. A műsorban az alábbiak hangzottak el.

Miniska Zsejke: Az örök fiatalság – előadták a 3.a osztály tanulói: Pásztor Zsombor, Fazekas Áron, Hegedűs Kamilla, Münnich Áron és Lindner Zsombor. Felkészítő pedagógus: Kostka Ágnes.

A kínai vízhold története – felolvasta: Takáts Dóra 3. a osztályos tanuló. Felkészítő pedagógus: Kostka Ágnes.

Életképek – előadták a 2.b osztály tanulói. Felkészítő tanítónő: Doktor Anita.

Deli Enikő: Kezek – a verset elmondták: Bendarzszevszkij Alekszej és Veres Lenke 2.a osztályos tanulók. Felkészítő pedagógus: Fehér Dorina.

Ezek után két kánon következett, Egy boszorka van és Megfogtam egy szúnyogot címmel, majd Papp Lajos: Ping-pong című műve, amelyet hangszeren Balasa Hanga, Kántor Bori, Szalai Ádám, Sziládovics Mór és Végh Lujza adtak elő, akik mind Varga Gabriella zenetanárnő tanítványai.

Népmese Hete

Október 2-án kezdődött iskolánkban a nagyszabású Népmese Hete, amely október 6-án, az Olvasás éjszakája programunkkal ért véget.

Az október 2-i, reggeli megnyitón a 3.a osztály élőképét tekinthették meg az alsó tagozatos gyerekek, majd a – korábban meghirdetett – rajzverseny győzteseinek kihirdetésére került sor.

Az 1. nap programja: „Hova bújt a mese?” keresgélős játék, a 2.a. osztály rejtvénye, népi játékok (libatömés, Mi van a zsákban?, csoszogó lécs, koszorúdobálás, lencseválogatás, üsd a gesztenyét!, osonós játék, fogd ki az aranyhalat!). Továbbá fotókat lehetett készíteni Timi néni és a 4.b osztály által készített királyi pár paravánnál.

A héten sok játék, mese és vidámság várt még a gyerekekre, pl. három kívánság, Mátyás király látogatása, a 4.a, az 1.b és az 5.b produkciója, a 4.c népmese tárlata, mese-totó. Csütörtökön Fabók Mariann színházi előadása is érkezett, A székely menyecske című mesét láthattuk. Kedden pedig táncházat tartottak.

Mi, pedagógusok nagy szeretettel készültünk erre a hétre! Az esemény megálmodói: Bárdosyné Csornai Melinda, Dr. Nagyné dr. Szalay Ágnes és Kozma Anikó. Köszönjük nekik és a teljes alsó tagozatnak az előkészületeket, az együttműködést, továbbá köszönjük a szülői támogatást!

Farkas Judit igazgató

Iskolaszépítés – köszönet a szülőknek!

Nagyon köszönjük a kedves szülőknek, hogy jó néhányan részt vettek az iskola bejárata előtti terület szépítésében!

A lelkes családok szuper eszközökkel felszerelve, erőt, időt nem sajnálva jöttek el a szabadidejükben, szeptember közepén, egy gyönyörű, napsütéses szombat délelőttön. Rend és tisztaság lett. Az épület falát borító burkolatokra felfutó növényzetet teljesen kiemelték, a bokrokat visszavágták, a gyomok eltűntek, az esővíz-elvezető árkot kitakarították, a területet felsöpörték, és a sakktablát is újrafestették az ügyes kezű gyerekek és szüleik.

Szalma Zsófia SZMK elnök és Farkas Judit igazgató

Sportnap

Iskolánk is csatlakozott a Magyar Diáksport Napja rendezvényhez.

Szeptember 29-én, gyönyörű, nyári időben tartottuk meg a sportnapot, amely közös bemelegítéssel kezdődött 10 órakor, majd a gyerekek kötélmászó, kerékpáros ügyességi, streetball, street workout és távolugró versenyeken vehettek részt. Az osztályok csapatai röplabdában és futsalban mérhették össze erejüket. Az 5. és 6. évfolyam egy előadást is hallhatott a kéktúráról. Jó hangulatú nap kerekedett!

A 8.a osztály biciklitúrája

Idén harmadik alkalommal indultunk neki a szokásos tanév eleji biciklitúrának, immáron nyolcadikosként, és valószínű, hogy ez volt az utolsó.

A meleg, napsütéses őszi időjárás után sikerült egy kissé borongósabb napot kiválasztanunk, de ezt senki sem bánta, mert így még kellemesebb volt a Balatonakarattyától Balatonfüredig letekert 30 kilométer.

Füredre kellemesen elfáradva érkeztünk meg, a kirándulást fürdéssel, majd sétával zártuk a Tagore sétányon. Remélhetőleg mindenki szép élményekkel tért haza!

Vinczéné Takáts Andrea osztályfőnök és Oros Éva kísérőtanár

Lázár Ervin Program

Az idei tanév első eseménye a Lázár Ervin Program (LEP) keretében az 5-6-7. évfolyam számára szervezett „T” rendhagyó irodalomóra volt szeptember közepén. A tanulók a magyar és a világirodalom ismert verseinek megzenésített változatát hallgathatták meg.

A Zöldmanó Óvoda hírei

„Óvoda, óvoda, ki a csoda jár oda?”

Az őszi első napján sok kis gyerekláb lépte át az óvoda kapuját. Voltak, akik már tapasztaltan lépkedtek az ismerős folyosókon, csoportszobákban, játszóudvaron. Ők nyári élményekkel telve, izgatottan várták, hogy találkozhassanak kis társaikkal és a kedvenc óvodai játékaikkal.

Voltak, akiknek ez a nap nagy mérföldkőnek számított, hiszen óvodások lettek. Ez nagy változás egy kisgyermek, de a család életében is.

Az óvónénik, dadus nénik, pedagógiai asszisztensek és minden óvodai dolgozó azon tüsténkedik ilyenkor, hogy az új gyermekek és szüleik jó érzéssel ismerkedjenek meg az óvodával. Inkluzív környezet megteremtésével, a gyermekek egyéni igényeit figyelembe véve a befogadás során lehetőséget biztosítunk a szülők számára, hogy gyermekükkel együtt fokozatosan ismerkedjenek meg az óvodai csoportjuk nevelőivel, szokásrendszerével, napirendjével.

Egy hónap elteltével elmondhatjuk, idén is gördülékeny volt a kicsik befogadása. A gyermekek egyharmada otthonról, a kétharmada bölcsődéből érkezett. A gyermekek és a szülők is gyorsan elsajátították a szokásokat, szabályokat, és már bizalommal fordulnak az őket segítő nevelő pedagógusok és felnőttek felé.

Szeptemberben 42 új gyermek érkezett a Telki Zöldmanó Óvodába, a 2023/2024-es nevelési évet 159 kisgyermekkel kezdtük el.

Óvodánkban jelenleg 3 betöltetlen óvodapedagógusi munkakör van, ennek ellenére biztosított a minőségi nevelő-fejlesztő-oktató munka az intézményben. Pedagógusaink számtalan módszertani tanúsítvánnyal, gazdag módszertani kultúrával rendelkeznek. Nevelő-fejlesztő munkájuk során alkalmazzák többek között az „Így tedd rá”, Peck-torna, Kulcsár-féle mozgásterápia, Vitamin-torna, Mese-zene terápia, Művészet-terápia, Mesepárna, Drámajáték, Sindelar, DIFER, Tehetséggondozás, „Boldog óvoda”, Energia kuckó és Natura 2000 módszereit. Közülük többen alapidiplomájuk mellett további (közoktatás vezető, szaktanácsadó, köznevelési mestervezető, népi kosárfonó- és játékoktató, vezető óvodapedagógus, fejlesztőpedagógus, fejlesztő-differenciáló pedagógus, konduktor, gyógy-pedagógus, viselkedéselemző, tanító) szakképzettséggel is rendelkeznek.

Augusztus utolsó hetében szülői értekezletet, illetve „Óvodára hangoló” ismerkedési délelőtti szerveztünk új gyermekeink és szüleik részére.

Szeptember második hetében az óvodapedagógusok elkezdték a saját csoportjukba járó gyermekek képességeinek felmérését, rögzítették a befogadás tapasztalatait, intézményi szinten pedig, mint minden nevelési évben, a logopédus, óvodapszichológus és fejlesztőpedagógus elkezdte az 5. életévüket betöltött gyermekeknél az iskola előtti fejlettségi szint-felméréseket. Megtörténtek a csoport-szülői értekezletek is, illetve lezajlott az október hónapban induló Csodabogár természetismereti és Hétszínvirág művészeti tehetségműhelyekbe beválasztott gyermekek szüleinek a tájékoztatása.

Óvodánk első nagyobb szabású, intézményi szintű programja a Magyar Népmese Napja volt szeptember 29-én. Ennek a jeles napnak a hagyományaként az óvoda dolgozói (pedagógusok, pedagógiai asszisztensek) adnak elő a gyerekeknek egy magyar népmesét.

Nagyon nagy izgalommal és lelkesedéssel készülünk minden évben erre a napra. A gyerekek nagyon szeretik a beöltözött meseszereplőket, csillog a szemük, amikor felfedezik a saját óvónénijüket a jelmezek alatt. Ezen a napon hagyományaink közé tartozik a pogácsasütés is, amit szintén a lelkes alkalmazotti közösség készít el a székhely épület konyhájában. Ilyenkor már reggel átlengi a frissen sült pogácsa illata az egész óvodát, amely igazi ráhangoló élmény mindenki számára.

Nevelőközösségünk tagjai elkötelezettek a magyar népi hagyományok továbbítására a gyermekek felé. A hagyományörzés rendszeres és tudatos beépítésével az óvodai nevelői munkába érzelmi, esztétikai, erkölcsi értékeket, ezen belül a szülőföld iránti szeretet érzését igyekszünk közvetíteni gyermekeinknek. A néphagyományhoz kapcsolódóan átéltevékenységek a közös élmény erejével hatnak a gyermekekre, erősítik a közösséghez tartozás érzését. A közös programok nem csak az érzelmi kötődés, hanem a gyermeki komplex személyiségfejlődés elősegítői is. Ezen belül nagyon fontos számunkra a közös alkotások örömeinek átélése, ami szintén közösségformáló erő.

A Magyar Népmese Napján idén a Kolontos Palkó című mese került feldolgozásra, ami felejthetetlen élményt nyújtott minden résztvevő számára. Az előadás végén pedig közösen fogyasztottuk el a „hamuba sült pogácsát”.

„A gyermek és a neki mesélő szülő között olyan kapcsolat teremődik, amely nélkül nem érdemes élni, és azt a szülőt, aki nem tudja, milyen fontos ez, rá kellene kényszeríteni arra, hogy meséljen a gyermekének.”- Lázár Ervin

Az ember élete első éveiben tanul a legtöbbet, és ebben a spon-tán, természetes folyamatban a mese szerepe felbecsülhetetlen. Hatása van a gyermek a beszédfejlődésére, képzelőerejének

alakulására, érzelmi gazdagodására, szociális kapcsolatainak fejlődésére. A gyermek a mesén keresztül megtanulja felismerni az események közötti összefüggéseket, értelmezni a történeteket és átlátni az egyszerű emberi kapcsolatokat. A mesékben olyan szélsőséges jellemek fordulnak elő, mint például a jó vagy rossz, amik így ugyan nem jelennek meg, de a gyermek később mégis találkozik a mesékből megismert fogalmakkal, pl. szegénység, gazdagság, jólelkűség, önzetlen segítségnyújtás, öröm, harag, barátság, gonoszság, butaság, okosság, stb. A gyermek szimpatizál a jókkal és megtanulja felismerni a negatív szereplőket. A mesék morális történetek, erkölcsi tanulságtételként szolgálnak a gyermek számára, hiszen a jók törvényszerűen elnyerik jutalmukat, a gonoszok pedig megkapják méltó büntetésüket.

Miért jó a mese?

A mese fejleszti a gyermek fantáziáját, belső képalkotását, hiszen hallgatásakor képi alátámasztás nélkül, a saját képzelőerejére támaszkodva követi a mesét, és a hallottak alapján alakítja ki, képzeli el a figurák képeit, jellemeit. A mese szórakoztat és nevel egyszerre, a gyermek átéli a veszélyt, az örömet, mert a mese hallgatásakor ő is a mese részévé válik. A mese tanít az életről és segíti a gyermek énképének alakulását.

A mese segíti a gyermek szókincsének bővülését és biztosítja a nyelvtani szerkezetek gyakorlását. A szókincs aktivizálásához többszöri meghallás szükséges, ebben sokat segítenek a mesék. A mese fontos, mert a gyermek érdeklődése még olvasni nem tudó korában felkeltődik az írott világ iránt.

Statistikai adatok szerint a gyermekek ma kevesebb időt töltenek szüleikkel, mint régen. Azokban a családokban, ahol még jelentős a közös beszélgetések szerepe, ahol a szülők még mesélnek, a gyermek megtanulja másként értelmezni az elmondottakat, és később ő is másként mesél majd, mint az a gyermek, ahol nem beszélgettek, nem meséltek a családtagok.

Gyermekorvosok kutatásai szerint azoknak a kicsiknek, akikhez mesélnek szülei, jobb az immunrendszerük, kevésbé hajlamosak a megbetegedésekre.

Nagyon fontosak a közösen kitalált történetek, ahol a gyermek és a szülő közösen alakítja ki a szereplőket, közösen fűzi az eseményeket.

Az esti mese keretében fel lehet oldani a napi események által felgyülemelő feszültségeket is. A gyermek számára fontos helyzeteket mesélhetünk el ekkor, mintha mással történtek volna meg.

Mai kultúránkban a tévé és a számítógép erős versenytársa lett a mesemondásnak. Ha a szülőnek nincs ideje vagy kedve gyermekének mesélni, foglalkozni vele, bekapcsolja a tévét vagy

betesz egy videofilmet. Sajnos napjainkban egyre több kisgyermek egyáltalán nem találkozik mesékkel, vagy csak olyan film- és TV-feldolgozásokat lát, amelyek között nagyon sok eltorzított történet található. Ilyenkor a mesefilm néző kisgyermek csupán befogadó lehet, mert hiányzik a közös mesélés, mesehallgatás élménye, az – egyszer hallgató vagyok, egyszer mesélő – interakció varázsa. A gyermeki személyiség optimális fejlődése során a TV-ben nézett mese, a videofilm semmiképpen nem helyettesítheti a szóveges élő mesemondást, mesehallgatást, közös élményfeldolgozást, ami a leghatékonyabban fejleszti a nyelvi érzéket, gyarapítja a szókinccet és a gyermeki képzelőerőt.

Az óvodáskorú kisgyermek élete akkor gazdagodik, ha képzelőereje szárnyalhat, ha kommunikációs készsége fejlődik, ha képes érzelmeiben eligazodni, és problémájára megoldást találni. Ebben támogatóink a mesék. Az óvodai nevelésben régen és ma is jelentős a szerepük.

A Telki Zöldmanó Óvodában mindennaposak a mesélések, bábozások, mesedramatizálások, beszélgetőkörök, ahol a kisgyermeket meghallgatva segítjük érzelmi világának gazdagodását, beszédképességének fejlődését. Több csoportban is alkalmazzuk a Mesepárna-módszert, a drámajátékok elemeit, amelyeket nagyon kedvelnek a gyerekek.

És hogy stílusosan búcsúzzunk el: „Itt a vége, fuss el véle! Aki nem hiszi, járjon utána!”

A Telki Zöldmanó Óvoda minden dolgozója jó egészséget és élményekben gazdag új nevelési évet kíván minden Kedves Családnak, akik minket választottak! Ebben az évben is számítunk támogató és konstruktív együttműködésükre!

Telki Zöldmanó Óvoda

**Ezúton tájékoztatjuk a tisztelt lakosságot,
hogy Budakeszi város gyógyszerügyi ügyeleti
beosztása 2023. novemberében
a következőképpen alakul:**

november 1., szerda, munkaszüneti nap
10:00-16:00 – Dió Patika

november 5., vasárnap 10:00-16:00 – Póczi Patika

november 12., vasárnap 10:00-16:00 – Angyal Patika

november 19., vasárnap 10:00-16:00 – Dió Patika

november 26., vasárnap 10:00-16:00 – Park Center Patika

Az Angyal Patika címe: Fő tér 1.

A Dió Patika címe: Táncsics Mihály u. 9.

A Park Center Patika címe: Bianka u. 1.

A Póczi Patika címe: József Attila u. 47.

Ehavi számunk címlapján Szalókiné Fodor Veronika fotója látható. Köszönet érte!

A Telki Napló címlapfotója a „Telki és Környéke Képekben” Facebook-csoport legszebb, leglátványosabb alkotásai közül kerül ki. A kiválasztást szakmai zsűri segíti, ám a szerkesztőség szubjektív döntésén alapul, hogy végül melyik kép díszíti az aktuális lapszám borítóját – természetesen a fotós hozzájárulásának függvényében.

Ezúton is köszönjük a fotósok gyönyörű alkotásait, és mindenkinek gratulálunk a közösségi oldalon is megosztott remek képekhez!

Piacnapok Telkiben

Kéthetente szombaton délelőtt a Pajta-Faluházban

Az év utolsó hónapjaiban az alábbi napokon lesz termelői piac Telkiben:

**november 4., 18.,
december 2., 16., 30.**

IMPRESSZUM

Telki Község Önkormányzata
2089 Telki, Petőfi utca 1.

Felelős kiadó:

Telki Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő:

Szilágyi Balázs

telkinaplo@gmail.com

telkinaplo@telki.hu, 70/530-4555

Munkatársak:

Cseresnyés Ágnes

Jakab Mária Ilona

Koltai Piroska

Nyilas Rita

Nyomdai munkák:

SO LONG Press Kft.

Következő számunk lapzártája:

november 2.

Hirdetési díjak befizetési határideje: november 2.

Hirdetésfelvétel:

munkaugy@telki.hu 06-26-920-806

GÓLYAHÍR

Ebben a hónapban
született:

Dobrai Zoltán és Dobrai-Maronics Ilona
2. gyermeke: Éva Mária

Gratulálunk!

A közösségi ház közelgő programjai

- Október 27. 18:00 Telki szőlő- és bortörténete (nagyterem)
 November 2. 18:00 Biokiskert előadássorozat (a Telki Közeleti Klub és a Kodolányi János Községi Ház szervezésében) – Növényvédelem; előadó: Székely Gyöngyvér kertészmérnök (nagyterem)
 November 10. 18:00 Kiállítás megnyitó: Árpád-kori templomok művészi igényű fotói
 November 16. 18:30 Dr. Borbás István: Pánsíp dallamok
 November 18. 16:00 Wilcsek Medéa: Stresszkezelés a mindennapokban

Állandó programok:

Nap	Időpont	Foglalkozás	Helyszín
Hétfő	17:00-19:00	Gyöngyfűzés szakkör	Könyvtár
Hétfő	16:30	Nemezeli tanfolyam	Kisterem
Kedd	9:30-11:30	Bibliaóra	Kisterem
Kedd	18:00-19:00	Blokk tánc	Nagyterem
Szerda	9:00-9:30	Ringató	Kisterem
Szerda	9:30-11:00	Baba-mama klub	Kisterem
Szerda	16:00	Kosárfonó tanfolyam	Kisterem
Szerda	19:00	Telki Női kar próba	Nagyterem
Péntek	10:00-11:00	Dajkamesék	Kisterem
Péntek	10:00-11:30	Szenior örömtánc	Nagyterem
Péntek	14:00-15:45	Kézműves foglalkozás	Kisterem
Minden hónap 3. péntekén	18:00-19:30	Blokk tánc	Nagyterem

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

Ajánlóinkat figyelemmel kísérhetik több online felületen is!

Telki Portál: www.telki.hu

Telki Portál hírlevélre feliratkozás: www.telki.hu (a főoldalon)

Telki Facebook-csoport:

<https://www.facebook.com/groups/171470368670>

Telki Önkormányzat Facebook-csoport: <https://www.facebook.com/groups/760699663956687>

Kodolányi János Községi Ház és Könyvtár Facebook:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100029060122879>

Kodolányi János Községi Ház és Könyvtár Instagram:

https://www.instagram.com/kodolanyihaz_telki/

Kodolányi János Községi Ház és Könyvtár hírlevélre jelentkezés emailben: kodolanyikozossegi@gmail.com

A Kodolányi János Községi Ház és Könyvtár elérhetőségei

Telefon: 06-26-920-826

Berényi Ildikó - intézményvezető:
berenyi.ildiko@telki.hu

Györgydeák Anikó - terembérlés:
kjkhek@gmail.com

Ruják Györgyi - könyvtár: konyvtar@telki.hu

Meghívó közmeghallgatásra

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 54.§-a értelmében Telki Község Önkormányzatának Képviselő-testülete előre meghirdetett közmeghallgatást tart.

Időpontja: 2023. november 20. (hétfő) 18 óra

Helyszín: Kodolányi János Községi Ház és Könyvtár, nagyterem (2089 Telki, Petőfi u. 2-4.)

Javasolt napirend:

1. A budapesti agglomeráció növekedése és Telki helyzete a tények tükrében. Előadó: polgármester.

2. Lakossági kérdések.

Telki Község Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 20/2019. (X.28.) önkormányzati rendelet 11.§ (1) bekezdése alapján a közmeghallgatás alkalmával az állampolgárok, valamint a helyben érdekelt szervezetek képviselői közérdekű kérdést és javaslatot tehetnek fel.

Kérdéseiket, javaslataikat a pontos válaszadás érdekében előzetesen megküldhetik a Telki Polgármesteri Hivatalba, akár írásban, akár elektronikus formában a hivatal@telki.hu emailcímrre 2023. november 15-én 12 óráig.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Telki Község Önkormányzata

